

Temaplanseje: 7

Pass på stearinlysene

Greit å vite for voksne:

Levende lys er veldig fint. Det er lett å glemme at levende lys også kan være farlig. Mange branner starter på grunn av uforsiktig bruk av levende lys. Hovedregelen er derfor: I et rom med tente stearinlys skal det alltid være minst én voksen til stede.

Hvorfor går det galt? Det vanligste er at folk rett og slett glemmer å slukke lysene når de går ut av rommet, eller de bare sovner fra dem. Stearinlyset brenner da helt ned og kan antenne brennbare lysmansjetter og lysestaker. I andre tilfeller kan tente stearinlys være plassert altfor nær gardiner eller annet brennbart materiale, eller stearinlysene velter og antenner ting som ligger rundt.

Derfor er det viktig at stearinlys settes godt fast i stødige, ubrennbare lysholdere uten brennbare lysmansjetter. Lysholderne må plasseres slik at det ikke er fare for at barn, voksne eller kjæledyr kan dulte borti og velte dem. Vær også oppmerksom på avstanden til gardiner, som kan blafre i trekk fra for eksempel et åpent vindu.

Telys skal man også være forsiktig med. Telys må settes i åpne lysholdere av ubrennbart materiale. Lukkede telys-hus og lignende pyntegjenstander for telys, gir for lite lufttilstrømming og fører til overoppheting. I verste fall kan telysene eksplodere og antenne nærliggende brennbart materiale.

Samtaleemner

- Er det fint med levende lys?
- Hvorfor tenner vi lys?
- Kan levende lys være farlig hvis voksne ikke passer på?
- Hvorfor er det viktig å passe godt på levende lys?

Aktiviteter

Tegneoppgave: Gi barna i oppgave å tegne ulike situasjoner der man bruker levende lys, for eksempel i bursdager eller ved høytider.

Verksted: La barna forsøke å lage sine egne stearinlys. Til dette trenger dere lysveker og flytende stearin i en stor kjele. Stearinlysene kan barna for eksempel ta med hjem og gi som gave til noen i familien. Dersom barna også skal lage lysholdere og lysmansjetter, pass på at disse lages i ubrennbart materiale (for eksempel leire) og at lysene står stødig.

Rollespill

Rekvisitter: Ett stearinlys i en brennbar lysestake med brennbar lysmansjett, og ett stearinlys i en ubrennbar lysestake uten lysmansjett. Saks, limstift, papir og "lysmansjett" laget av papir.

- Eldar:** Levende lys er noe av det fineste jeg vet.
Vanja: Ja, det er alltid veldig koselig når vi kan tenne stearinlys.
Eldar: Kanskje vi kan pynte middagsbordet med stearinlysene som vi laget i barnehagen?
Vanja: God idé! Da blir mamma og pappa glade.
Eldar: Ja! Det blir kjempefint.
Vanja: Jeg løper og finner to lysholdere i kjøkkenskapet.
Eldar: Jeg tar fram stearinlysene.

Eldar og Vanja setter stearinlysene sine godt fast i lysholderne, og passer nøye på at lysene ikke kan velte. Eldar er ikke helt fornøyd og finner fram en saks, en limstift og papir.

- Vanja:** Hva skal du med det?
Eldar: Jeg skal pynte lyset mitt slik at det blir enda finere. Vent og se.

Eldar klipper ut små biter av papiret og limer det sammen slik at det ser ut som små blomster. Han former det som en slags ring, som han fester nederst rundt stearinlyset.

- Eldar:** Slik! Nå er jeg ferdig.
Vanja: Er du helt tullete?
Eldar: Ble det ikke fint, vel?
Vanja: Du kan ikke pynte stearinlys med ting som kan brenne!
Eldar: Hvorfor ikke?
Vanja: Hva skjer når lyset har brent helt ned, tror du?
Eldar: Oj, det tenkte jeg ikke på. Da begynner jo pynten min å brenne også...
Vanja: Ja, nettopp. Det er best at du tar den av igjen.
Eldar: Men jeg som har laget en sånn fin blomsterring... Jeg kan ikke bare kaste den, heller.
Vanja: Nei, du kan jo legge den rett på middagsbordet. Som bordpynt.
Eldar: Bordpynt, ja! Det er det jeg har laget. Ikke lyspynt, men bordpynt.

Samtidig roper far at middagen er klar, og at alle må komme og sette seg.

- Vanja:** Kom, så går vi og setter stearinlysene våre på middagsbordet.
Eldar: Og så kan mamma eller pappa tenne på, for det er det jo de voksnes jobb.
Vanja: Nå blir de helt sikkert veldig glade!
Eldar: Ja, særlig for den fine bordpynten jeg har laget.
Vanja: Bare pass på å legge den langt unna lysene.